

KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA
„SNJEŽNA PAHULJA“ ZA PEDAGOŠKU
GODINU 2020./2021.

ŽUPANIJA: PRIMORSKO-GORANSKA

OPĆINA: FUŽINE

ADRESA: DONJE SELO 29A, 51322 FUŽINE

E-MAIL: dv.sanjezna.pahulja@gmail.com

URL: <https://www.fuzine.hr/index.php/djecji-vrtic>

Telefon: 051/305 634

Službeni kontakt vrtića: 091/622 92 79

Matični broj: 5133220

OIB: 99946337432

OSNIVAČ: OPĆINA FUŽINE

RAVNATELJICA: Mirna Švast, mag.praesc.edu.

ZAMJENIK RAVNATELJA: Mirela Knežević

GODINA OSNIVANJA: 2019.

KLASA: 601-02/20-04/1

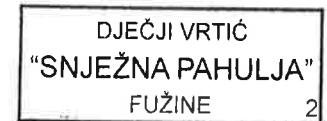
URBROJ:2112-03-04/03-20-1

Rujan 2020.

U skladu s čl. 15 Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine, 10/97, 107/07 i 94/13) i čl.62 Statuta Dječjeg vrtića „Snježna pahulja“ Odgajateljsko vijeće Dječjeg vrtića „Snježna pahulja“ je na sjednici održanoj dana 25.8.2020.godine raspravljalo o prijedlogu Kurikuluma Dječjeg vrtića „Snježna pahulja“. Upravno vijeće na sjednici održanoj dana 9.rujna 2020.godine., na prijedlog ravnateljice, donosi Kurikulum Dječjeg vrtića „Snježna pahulja.“

PREDSJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA

Darinka Franić

NAŠA VIZIJA

Vrtić je mjesto sretnog življenja djece i odraslih koje pruža uvjete za razvoj slobodnog, samopouzdanog, snalažljivog, kreativnog i odgovornog djeteta.

NAŠA MISIJA

Stvaranje vrtića kao zajednice koja uči- učiniti proces učenja djece i odraslih vidljivim i prepoznatljivim u svakodnevnom kontekstu vrtića, u profesionalnom napretku stručnjaka i u pružanju podrške roditeljstvu s ciljem podizanja kvalitete te doprinos razvoju društvene zajednice u kojoj vrtić djeluje.

Sadržaj

UVOD.....	6
IMPLEMENTACIJA NACIONALNOG KURIKULUMA ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE U KURIKULUM VRTIĆA.....	8
NAČELA KURIKULUMA	8
VRIJEDNOSTI KURIKULUMA	11
CILJEVI KURIKULUMA	13
SUVRMENO SHVAĆANJE DJETETA I ORGANIZACIJA ODGOJNO OBRAZOVNOG PROCESA	14
KULTURA VRTIĆA.....	16
PROGRAMI	18
REDOVITI PROGRAM	18
PROGRAM PREDŠKOLE.....	22
KRAĆI PROGRAMI.....	24
PROGRAMI ZA RODITELJE	24
SIGURNOSNO ZAŠTITINI I PREVENTIVNI PROGRAM	25
PROFESIONALNI RAZVOJ DJELATNIKA.....	27
VREDNOVANJE I SAMOVREDNOVANJE – OSIGURAVANJE KVALITETE.....	29
SAMOVREDNOVANJE	29
VANJSKO VREDNOVANJE	30
LITERATURA.....	32

UVOD

Dječji vrtić „Snježna pahulja“ je ustanova za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, osnovana 2019.godine od Osnivača Općine Fužine. Dječji vrtić „Snježna pahulja“ je smješten u novoj, planski građenoj zgradi koja se sastoji od multifunkcionalne dvorane, tri sobe za dnevni boravak djece te pratećih prostorija. Sjedište Dječjeg vrtića „Snježna pahulja“ (u dalnjem tekstu: Vrtića) je na adresi Donje selo 29a u Fužinama.

Kapacitet Vrtića je 52 mesta, a do sada ih je popunjeno 30. Djeca su raspoređena u tri mješovite odgojno obrazovne grupe odnosno u mješovitu jasličku skupinu (od 1 do 3 godine), mješovitu vrtičku skupinu (od 3 godine do polaska u školu) i skupinu poludnevnog programa djece vrtičke skupine.

Kurikulum Dječjeg vrtića „Snježna pahulja“ temelji se na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje jedan je od temeljnih dokumenta u Republici Hrvatskoj koji određuje bitne sastavnice koje se odražavaju na cijelokupnu organizaciju i provođenje odgojno-obrazovnoga rada. Također, kurikulum pretpostavlja stvaranje uvjeta za cijelovit razvoj djeteta u ustanovama predškolskoga odgoja i obrazovanja, poštujući pritom razvojne i druge čimbenike (osobne potrebe, obitelj, zajednica, vrijednosti, prava i sl.).

Polazišta kurikuluma Dječjeg vrtića „Snježna pahulja“ su postojeći dokumenti, primjeri dobre odgojno-obrazovne prakse našeg i drugih vrtića te novih znanstvenih spoznaja iz područja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

Postignuća domaće i svjetske teorije i prakse u području ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, ali i dostignuća na području inicijalnog obrazovanja i profesionalnog razvoja odgojitelja i drugih stručnih djelatnika u dječjem vrtiću utjecale su na oblikovanje Nacionalnog kurikuluma, a time i kurikuluma Vrtića.

Temeljne postavke *Nove paradigme djetinjstva* okvir su u koji će se smjestiti Kurikulum Vrtića odnosno način na koji se promatra i uvažava dijete u Vrtiću. Svi sudionici odgojno obrazovnog procesa, kao i prostorno materijalni uvjeti usmjereni su na poštivanje osnova:

- Dijete je osobnost već od rođenja i treba ga ozbiljno shvaćati i poštovati.
- Dijete nije objekt u odgojnog procesu, već je socijalni subjekt koji participira, konstruira i, u velikoj mjeri, određuje svoj vlastiti život i razvoj.

- Djetinjstvo nije samo pripremna faza za budući život, već je životno razdoblje koje ima svoje vrijednosti i svoju kulturu.
- Djetinjstvo je proces socijalne konstrukcije, koji djeca i odrasli zajednički izgrađuju.
- Djetinjstvo je proces koji se kontekstualizira uvijek u relaciji s određenim prostorom, vremenom i kulturom (sociokonstruktivizam) te varira s obzirom na različitost uvjeta i kulture u kojima se događa. Stoga, kao što ne postoji univerzalno dijete, ne postoji ni univerzalno djetinjstvo.

Kurikulum Dječjeg vrtića „Snježna pahulja“ uokviren je i sljedećim dokumentima:

- Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991.)
- Konvencija o pravima djeteta (2001.)
- Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2012.)
- Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014.)
- Smjernice za strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske (2012.)
- Priručnik za samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (2012.)
- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014.).

IMPLEMENTACIJA NACIONALNOG KURIKULUMA ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE U KURIKULUM VRTIĆA

NAČELA KURIKULUMA

Načela čine vrijednosna uporišta i dio su bitne sastavnice koja obuhvaća osiguravanje unutarnje usklađenosti svih sastavnica kurikuluma i partnersko djelovanje sudionika u izradi i primjeni kurikuluma. Polazeći od temeljnih načela Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, načela Kurikuluma Vrtića usmjerena su na:

1. Fleksibilnost odgojno obrazovnoga procesa u vrtiću

Prepostavka za tvorbu otvorenog, razvojnog, humanistički i sukonstruktivistički usmjerенog kurikuluma jest fleksibilno strukturiran odgojno obrazovni proces koji djeci i odraslima omogućuje izražavanje prijedloga, inicijativa i sugestija.

Promatramo li učenje kao aktivni, subjektivni proces konstruiranja znanja pojedinca neminovno je da odgojno obrazovni proces počiva na načelu fleksibilnosti. Načelo fleksibilnosti je temeljna prepostavka za uspješno zadovoljavanje potreba pojedinaca i poštivanje njihovih prava za osobnim tempom.

Važno je reći kako se načelo fleksibilnosti ne može ostvariti izolirano od svih ostalih čimbenika kvalitete u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Ono se mora ostvarivati prožimajući se sa kulturom ustanove i odnosima u njoj, sa organizacijskim upravljanjem i vođenjem, sa materijalnim, prostornim i organizacijskim segmentima, kao i sa osjetljivošću i spremnošću djelatnika na promjene.

Drugim riječima, temeljna prepostavka za uspješno ostvarivanje ovog načela u vrtiću je fleksibilnost svih čimbenika odgojno-obrazovnoga procesa, a posebice onih profesionalno angažiranih i odgovornih za visoku razinu kvalitete ustanove u cjelini. Primjena načela fleksibilnosti omogućuje cjelovito učenje djece i odraslih, i to aktivnim propitivanjem prethodno izgrađenih koncepata i kontinuiranim izgrađivanjem novih.

2. Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom

Vrtić i obitelj su dva osnovna sustava u kojem dijete rane i predškolske dobi zadovoljava svoje osnovne potrebe, raste i razvija se, stječe prve spoznaje o sebi i svijetu u kojem živi, uči o komunikaciji i odnosima s drugima , te razvija svoje potencijale i stječe vještine i razvija spoznaje potrebne za cijeli život.

Dječji vrtić i obitelj prirodno su usmjereni jedni na druge jer imaju zajednički cilj - zdravo, kompetentno, samopouzdano, odgojeno i obrazovano dijete. Roditelji i odgajatelji susreću se na istim odgojnim zadacima, ali svatko u svojoj ulozi. Uzmememo li u obzir da je za kvalitetan dječji razvoj potreban kontinuitet i dosljednost, važno je ostvariti partnerstvo roditelja i odgajatelja, što uključuje kompatibilnosti programa ustanove i kulture kojoj djeca pripadaju. Kontinuitet i skladnost događanja u obiteljskoj sredini i predškolskoj ustanovi nužni su za stimuliranje dječjeg razvoja i prirodnog obogaćivanja njegove osobnosti, a usklađenost odgojnih postupaka odgajatelja i roditelja te njihova kvalitetna suradnja otvaraju velike mogućnosti za povoljan utjecaj na dijete i njegov razvoj u cjelovitu ličnost.

S obzirom na brojna istraživanja o partnerstvu obitelji i ustanove, i znanstvene dokaze pozitivnog utjecaja na dijete, u Dječjem će se vrtiću težiti ka stvaranju partnerskih odnosa sa roditeljima. U stvaranje partnerskih odnosa potrebno je uložiti mnogo truda i vremena jer osobitosti takvih odnosa podrazumijevaju dobro poznavanje, uzajamno poštivanje i povjerenje, podjelu odgovornosti, ravnopravnost te kvalitetnu komunikaciju. Kako bi došli do razine partnerskih odnosa, čemu će se težiti, preuzeti će se odgovornost da se roditeljima ponudi mnoštvo različitih načina uključivanja u odgojno obrazovni rad i u rad ustanove.

Zbog pandemije COVID-19, vrtić će se pridržavati mjera HZJZ i Ministarstva znanosti i obrazovanja. Te u skladu sa njima biti će omogućen rad. Aktivnosti koje ne budemo mogli provesti uživo sa roditeljima, provesti ćemo ih online, preko web stranice ili preko viber grupa djece i odgajatelja.

Otvorena, podržavajuća i ravnopravna komunikacija roditelja tj. skrbnika djeteta, odgojitelja i ostalog osoblja u ustanovi za rani i predškolski odgoj i obrazovanje ima zajednički cilj: primjereno odgovoriti na individualne i razvojne potrebe djeteta i osigurati potporu njegovu cjelovitom razvoju.

3. Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju

Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju iznimno je važno jer stvara polazište i osigurava uvjete za zadovoljavanje jednog od temeljnih prava djeteta - prava na odgoj i obrazovanje.

Uvažavajući Bronfenbrennerovu Teoriju ekoloških sustava NKRPOO ističe pretpostavke za uspostavljanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju su:

- Kvalitetna suradnja (partnerstvo) u sklopu i među različitim razinama odgojno - obrazovnoga sustava (podsustava).

- Kvalitetna suradnja svih podsustava s obiteljima djece i lokalne zajednice. Osnovni cilj kvalitetne suradnje/partnerstva među podsustavima i njihove kvalitetnije suradnje s obiteljima i lokalnom zajednicom jest premošćivanje barijera koje izazivaju stres i nezadovoljstvo u djece, roditelja i prosvjetnih djelatnika prije i tijekom prijelaza u sklopu podsustava te među sustavima.

Kako bi se ostvarilo osiguravanje kontinuiteta odnosno prohodnosti u odgoju i obrazovanju potrebna je suradnja između vrtića i škole te unapređivanje uvjeta za kvalitetan odgojno obrazovni kontinuitet putem stalnog podizanja razina osobnih i profesionalnih kompetencija stručnjaka svih profila u odgojno obrazovnim ustanovama.

Krajnji cilj kvalitetne suradnje svih podsustava jest njihova spremnost i pripremljenost za primjereni prihvat djeteta i postizanje kontinuiteta njegova razvoja, odgoja i učenja.

4. Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse

Briga o postizanju i održavanju kvalitete okruženja vrtića (različite dimenzije okruženja) predstavlja temeljni preduvjet kvalitete odgojno obrazovnog procesa u vrtiću, a ne izdvojeni sadržaji učenja ili predmetna područja.

Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse moguće je osnaživati uz pomoć:

- kontinuiranog istraživanja i unapređivanja kvalitete odgojno-obrazovnoga procesa od samih praktičara – odgojitelja i drugih stručnih djelatnika vrtića;
- osposobljavanja praktičara – odgojitelja i drugih stručnih djelatnika vrtića za istraživanje i aktivno promišljanje vlastite odgojno-obrazovne prakse (na razini inicijalnog obrazovanja i profesionalnog razvoja), u smjeru razvoja refleksivne prakse i refleksivnog profesionalizma;

- povezivanja svih sudionika odgojno-obrazovnoga procesa koji uče, istražuju i mijenjaju odgojnu i obrazovnu praksu i dijele to iskustvo s drugima (posebice sustručnjacima i roditeljima) u zajednice koje uče.

VRIJEDNOSTI KURIKULUMA

Temeljne vrijednosti odgoja i obrazovanja koji će se slijediti u Dječjem vrtiću obuhvaćene su Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (znanje, identitet, humanizam i tolerancija, odgovornost, kreativnost i autonomija). Kontinuirano promicanje ovih vrijednosti ostvarivat će se kroz integrirane didaktičke i metodičke pristupe, putem raznovrsnih sadržaja i organizacijskih formi. U neposrednoj odgojno obrazovnoj praksi odnos prema navedenim vrijednostima manifestirat će se na slijedeći način.

- *Znanje* – Dijete je po svojoj naravi intrinzično motivirano za upoznavanje, otkrivanje i istraživanje realnosti. Spoznaja da dijete svoje znanje gradi i sukonstruira u susretu sa okolinom, i kao takvo, znanje postaje upotrebljivo i živo te na taj način unapređuje i razvija svoje cijelokupne potencijale, pred Dječji vrtić stavlja zadaču da djeci osigura bogato i poticajno socijalno i fizičko okruženje. S obzirom na činjenicu da svaki pojedinac gradi vlastita znanja u interakciji i komunikaciji sa okruženjem pred ustanovu stavlja zadaču osigurati profesionalno i odgovorno promišljeni kontekst koji će podržavati rast, razvoj i učenje djece u Dječjem vrtiću.
- *Identitet*- jedinstvenost i neponovljivost svakog djeteta ponaosob gradi se njegovim življenjem u određenom društvenom i kulturnom kontekstu te time tvori vlastiti identitet. Odgoj i obrazovanje u ustanovi uvelike doprinosi razvoju identiteta djeteta svojim specifičnostima pripadanja određenom prostornom, obiteljskom i kulturološkom kontekstu. Identifikacija s karakteristikama konteksta u kojem živi i aktivno sudjeluje temelj je za stvaranje osobnog identiteta. Imajući to u vidu, u ustanovi će se poticati razvoj identiteta svakog djeteta na način da će se kroz svakodnevni rad sa djecom graditi pozitivnu sliku o sebi, razvijati samopoštovanje kod djece, i podržavati individualne posebnosti. Na taj će se način pomoći djetetu da razumije sebe i vlastiti identitet te time razvije sigurnost u sebe, svoju kulturu i baštinu kod susreta sa ljudima u užoj i široj okolini.
- *Humanizam i tolerancija*- složenost i dinamičnost različitih rodnih, spolnih, vjerskih, nacionalnih i drugih opredjeljenja u današnjem svijetu globalizacije i migracija zahtjeva od odgojno obrazovnog sustava profesionalan i osmišljen rad sa djecom. Kao društvena bića koja djeluju u određenom socijalnom kontekstu djeca su svjesna različitosti među sobom.

Iznimno je važno podržavati uviđavnost djece i poticati ih na toleranciju i prihvatanje tih različitosti na način da se u Dječjem vrtiću svakodnevno živi solidarnost i toleranciju prema drugima koji se po nekim karakteristikama razlikuju od nas samih. Smatramo da samo dijete koje svakodnevno osjeća i živi demokratske odnose, toleranciju i otvorenost prema različitostima može razviti empatiju prema potrebitima, osjetljivost za druge i otvorenost prema divergentnostima. Na taj će se način, življenjem tolerancije, afirmirati jednakost u Dječjem vrtiću.

- *Odgovornost*- imajući u vidu da je dijete kompetentno biće koje ima sposobnosti za procjenjivanje određenih situacija i odgovorno donošenje odluka bez obzira na svoju dob i karakteristike, važno mu je omogućiti aktivno participiranje u donošenju, za njih važnih, odluka. Razvijanje odgovornosti prema materijalnom okruženju, sebi i drugima uzajamno je sa načinom na koji dijete sudjeluje u vlastitom životu. Kod djece je važno promicati razvoj sposobnosti za proaktivno i konstruktivno sudjelovanje u životu zajednice kao i učenje o vlastitim pravima i odgovornostima na način da njihova prava i odgovornosti ne ugrožavaju isto kod drugih. U Dječjem će se vrtiću motivirati djecu da preuzmu odgovornost za vlastiti izbor te prihvate odgovornost kod podjela odgovornosti na način da će djeca svakodnevno biti slobodna i odgovorna birati kada, s kime i koliko vremena žele provesti u određenoj aktivnosti, a da time ne ugrožavaju prava i odgovornosti druge djece i odraslih.
- *Autonomija*- autonomno i suvereno djelovanje jedan je od temeljnih ciljeva odgoja i obrazovanja. Kao i tolerancija, autonomija je karakteristika ljudi koja se razvija u onoj mjeri u kojoj se doživjava ili prakticira. Odstupanjem od hijerarhijskog sustava unutar same ustanove, misleći na time na sve sudionike odgojno obrazovnog procesa, djeci se pruža mogućnost da u svakodnevnim, životnim aktivnostima osiguraju zadovoljavanje vlastitih prava, donošenje za njih važnih odluka i podržavanje inicijativnosti. Poticanjem djece da aktivno sudjeluju u organizaciji odgojno obrazovnog procesa koji žive (uređenje i izbor prostora, centara, materijala, izbor vršnjaka i odraslih u igri i učenju), izborom sadržaja koji će istraživati i otkrivati, kao i otvorenost ka participaciji djece u stvaranju kurikuluma grupe i vrtića razvijati će se autonomnost svakog djeteta ponaosob.
- *Kreativnost*- originalan pristup rješavanju problema kao i inovativnost u aktivnostima koje provode posebno su izraženi u ranom i predškolskom periodu. Urođenost djeci da razmišljaju „izvan okvira“ potrebno je razvijati u različitim područjima razvoja djeteta. Usmjerenost ka različitim kreativnim rješenjima njegovati će se ne samo u umjetničkim područjima već i u dječjoj igri i učenju. Orientiranjem na originalnost, divergentnost u mišljenju, prihvatanjem „krivih odgovora“ te skretanjem od uobičajenog, kao i fleksibilnosti

u različitim vrstama aktivnosti, metodama učenja i razvoja poticati će se kreativnost kod djece.

CILJEVI KURIKULUMA

Ciljevi Kurikuluma usklađeni su sa Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, a podrazumijevaju osiguravanje svih dimenzija dobrobiti za dijete te utjecaj na cjelovit razvoj, odgoj i učenje djece i razvoj njihovih kompetencija, uključujući ključne kompetencije za cjeloživotno učenje.

Usmjerenost ka planiranju odgojno obrazovnog procesa usmjerenog na dijete i njegovu dobrobit je način za osiguravanje dobrobiti. Razumijevanje dobrobiti djeteta i svih njenih dimenzija ishod je znanja i očekivanja odgajatelja i njegovih shvaćanja djeteta, djetinjstva i socijalizacije te odgoja i obrazovanja odnosno ima psihološku, pedagošku i didaktičku utemeljenost. Drugim riječima, planiranje odgojno obrazovnog sustava usmjereno je na promišljanje djetetove dobrobiti i načine na koje se ona može ostvariti holističkim pristupom djetetu, a ne usmjerenošću na parcijalne ciljeve odnosno područja i sadržaje učenja isključujući pritom individualnosti svakog djeteta ponaosob.

Ovakav, holistički, pristup djetetu podrazumijeva usmjerenost na osobnu, emocionalnu i tjelesnu, obrazovnu te socijalnu dobrobit djeteta.

- ➔ *OSOBNA, EMOCIONALNA I TJELESNA DOBROBIT* uključuje niz segmenata koje zapravo stvaraju subjektivan osjećaj: biti zdrav, zadovoljan i osjećati se dobro
- ➔ *OBRAZOVNA DOBROBIT* odnosi se na uspješno funkcioniranje i razvijanje osobnih potencijala (sposozajnih, umjetničkih, motoričkih...)
- ➔ *SOCIJALNA DOBROBIT* koja se odnosi na uspješno interpersonalno (socijalno) funkcioniranje i razvijanje socijalnih kompetencija

Cjeloviti razvoj, odgoj i učenje djeteta te razvoj kompetencija jest još jedan od važnih ciljeva Nacionalnog kurikuluma pa time i Kurikuluma vrtića. Temelj za postizanje ovog cilja jest percepcija djeteta kao cjelovitog bića te prihvaćanje integrirane prirode učenja djece u cjelokupnoj organizaciji odgojno obrazovnog procesa u vrtiću.

Integriranje svih segmenata odgojno obrazovnog procesa (zaštita, njega, odgoj i obrazovanje) u cjelinu predstavljaju utkanost svih segmenata zajedničkog življenja djece s drugom djecom i odraslima u vrtiću bez vremenske i sadržajne parcelizacije. Usmjerenošć ka razvoju različitih kompetencija djece vođene su temeljnim načelima Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, a podrazumijevaju:

- *Razvojnost* dječjih kompetencija odnosno kontinuirano praćenje i razvoj djeteta
- *Cjelovito* procjenjivanje konteksta dječjih kompetencija čiji se pojavnici oblici suptilno isprepliću s pojavnim oblicima drugih kompetencija
- *Promatranje* individualnih kompetencija djeteta u vidu razvojnih mogućnosti svakog djeteta ponaosob, bez uspoređivanja sa djecom njihove kronološke dobi

Važno je naglasiti temeljne kompetencije u ranoj dobi koje su okosnica za razvoj svih ostalih, a to su **samopoštovanje, samopouzdanje i pozitivna slika djeteta o sebi.**

Temeljne ciljeve odgojno obrazovnog rada usmjerit će se na pružanje podrške holističkom razvoju djece, razvoju osobnosti djeteta, poštivanju dječjih prava u svim aspektima (prema Konvenciji o pravima djeteta), kao i **poticanje razvoja ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje** (komunikacija na materinskom jeziku, komunikacija na stranim jezicima, matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovju, digitalna kompetencija, učiti kako učiti, socijalna i građanska kompetencija, inicijativa i poduzetnost, kulturna svijest i izražavanje) te promociju važnosti održivog razvoja.

SUVREMENO SHVAĆANJE DJETETA I ORGANIZACIJA ODGOJNO OBRAZOVNOG PROCESA

Odlike kvalitetnog Kurikuluma Vrtića odnose se na njegovu integriranu i razvojnu prirodu te humanističku i sukonstruktivističku orientaciju.

Suvremeno shvaćanje djeteta i institucionalnog djetinjstva u čijem je središtu aktualizacija razvojnih mogućnosti i poštovanje jedinstvene osobnosti i dostojanstva svakog djeteta, primarni je cilj odgojno obrazovne djelatnosti u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

U Dječjem vrtiću se teži kvaliteti koja podrazumijeva stvaranje odgovarajućih organizacijskih uvjeta temeljenih na suvremenom shvaćanju djeteta odnosno:

- *Dijete je cjelovito biće: cjelovito shvaćanje procesa njege, odgoja i učenja djece koji su međusobno povezani i neodvojivi od ostalih segmenta. Učenje djeteta je cjelovito, a ne rascjepkano po predmetnim odnosno metodičkim područjima što se postiže kontinuiranim stvaranjem primjerenoj odgojno obrazovnog okruženja*
- *Dijete je istraživač i aktivni stvaratelj znanja: učenje djeteta je proces u kojem ono aktivno sudjeluje i pritom stupa u raznovrsne interakcije s drugom djecom i odraslima. Djeca uče kroz istraživačke i druge aktivnosti odnosno neposrednim iskustvom. Uloga stručnjaka jest osnaživati dijete na samoorganizacijske, istraživačke i otkrivačke aktivnosti koje angažiraju misaone kapacitete djeteta. Također, na odgajateljima je stvoriti onakve organizacijske uvjete koji djeci omogućuju istraživanje različitih fenomena te stjecanje što veći broj raznovrsnih iskustava, znanja i razumijevanja.*
- *Dijete je socijalni subjekt sa specifičnim potrebama, pravima i kulturom: svako dijete je individua koje ima vlastito mišljenje, kulturu i prava te vlastite snage. Dijete je socijalni subjekt koji aktivno stvara vlastiti razvoj, kulturu, odgoj i učenje u suradnji sa socijalnim okruženjem. Sva djeca, bez obzira na vlastite potrebe, kronološku dob ili pak vjerska, nacionalna, ekonomска ili druga obilježja njegove obitelji, predstavlja ravnopravnu i jednakovrijednu jedinku sa svojim jedinstvenim pravima i mogućnostima.*
- *Dijete je kreativno biće sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima: svako dijete je kreativno biće sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima. Kreativnost je sastavni dio odgojno obrazovnog procesa vrtića i prožima sve segmente kurikuluma. Na stručnjacima u Vrtiću jest da osnažuju različite načine izražavanja i stvaranja djece putem korištenja različitih izražajnih medija putem kojih mogu ostvariti vlastite ideje, iskustva i emocije. Važno je poticati onakve aktivnosti koje potiču kreativno stvaranje, a ne repeticije i uvježbavanje odnosno usmjerava se ka procesu stvaranja i izražavanja a ne ka rezultatu tog procesa.*
- *Dijete je aktivni građanin zajednice: dijete je aktivni i jednakopravni sudionik u procesu vlastitog odgoja i obrazovanja koji ima vlastita prava i u stanju je aktivno sudjelovati u oblikovanju života zajednice vrtića, zajedno sa svojom obitelji i zajednicom. Pravo djeteta na sudjelovanje jedno je od prava djeteta koje se ističe u Konvenciji o pravima djeteta i preduvjet je za stvaranje niza kompetencija uključujući i građansku kompetenciju. Važno je djecu osnaživati na iznošenje vlastitih stavova i mišljenja te ohrabriranje na donošenje vlastitih zaključaka. Kako bi se to ostvarilo potrebno je da cjelokupni ustroj vrtića živi i podržava demokraciju odnosno humanizaciju interpersonalnih odnosa na svim socijalnim razinama.*

KULTURA VRTIĆA

Stvaranje vlastite kulture svakog vrtića je proces koji obilježavaju zajedničke temeljne postavke i uvjerenja stručnjaka i ostalih zaposlenika, kao i vodstva vrtića odnosno uključuje odredene kontekstualne čimbenike (prostorno i materijalno te socijalno okruženje vrtića) te vođenje vrtića. Možemo reći kako su okvirne postavke koje obilježavaju kulturu Dječjeg vrtića izražene u ovom kurikulumu koji je stvaran od svih sudionika odgojno obrazovnog procesa. Ono što smatramo važnim jest ulaganje truda, znanja i usmjerenosti na kontinuirano učenje kako bi se kultura vrtića razvijala i rasla, promatrajući je kao razvojnu, a ne statičku kategoriju.

Krećući od suvremenih znanja o djetetu i njegovu učenju, koje će se poticati putem kvalitetnog konteksta u kojem djeca i odrasli zajedno žive u vrtiću, u ovoj godini, usmjeriti ćemo se osobito na unapređenje suradničkih odnosa sa roditeljima i transparentnost odgojno-obrazovnog rada, prostorno materijalni kontekst, socijalne vještine te kontinuirano učenje koje pridonosi jačem timu ljudi koji ima zajedničku viziju Dječjeg vrtića.

Ono što se ove godine iskristaliziralo kao jedan od temeljnih segmenata koji je potrebno unaprijediti jest unapređenje suradničkih odnosa sa roditeljima i naglasak na transparentnost odgojno-obrazovnog rada. Uvidom u rezultate ankete koja je provedena na kraju pedagoške godine 2019./2020. među roditeljima i odgajateljima, došlo je do rezultata u kojima je naglašena potreba za transparentnim odgojno-obrazovnim radom, te pojačanom suradnjom sa roditeljima.

Unapređenje suradničkih odnosa između obitelji i vrtića važno je za dječji razvoj i učenje. Odgajatelj povezuje obitelj i vrtić i unapređuje dvosmjernu komunikaciju.

- Odgajatelj poziva članove obitelji u grupu, pronalazi način da obitelj uključi u odgojno-obrazovni proces:
  - Roditeljstvo- pomaže roditeljima u usvajanju roditeljskih vještina i boljem razumijevanju dječjeg razvoja
  - Komunikacija- uspješno komuniciranje, vrtić s obitelji i obrnuto
  - Aktivnosti djece i roditelja kod kuće- davanje informacija i ideja koje roditelji i djeca mogu provoditi kod kuće
  - Volonterstvo- uključivanje članova obitelj u volonterski rad u vrtiću
  - Donošenje odluka- uključivanje roditelja u donošenje odluka koje se tiču vrtića
  - Suradnja sa zajednicom.
  - Dan otvorenih vrata vrtića- izložba slika
- Transparentnost odgojno-obrazovnog rada

Izrada plakata sa slikama djece- usmjerenost na proces učenja

Izlaganje dječjih crteža u fazama nastajanja

Televizija na hodniku koja pokazuje putem slika i videa odgojno-obrazovne procese

Roditeljski sastanci na temelju dokumentacije-razumjeti proces

Ono čemu se teži u prostornom okruženju jest stvaranje ugodnog i pozivajućeg okruženja koje što više nalikuje obiteljskom.

Kvalitetu strukturiranja prostora vrtića pratiti ćemo kroz interesne centre aktivnosti koji će se mijenjati tijekom godine na temelju dječjih interesa i potreba.

U kontekstu vođenja ustanove, teži se ka raspodjeli distribucije moći odnosno ka demokratskom okruženju koje svim sudionicima omogućava izražavanje i ostvarivanje vlastitih interesa, potreba i preferencija. Ovim pristupom, osim što želimo da svaki član doprinese izgradnji i nadograđivanju zajedničke vizije i kulture vrtića, želimo da djeca žive u demokratičnom okruženju u kojoj je svaki član jednako vrijedan i doprinosi zajednici sa svojim sposobnostima, ulogom i/ili trenutnom pozicijom.

PROGRAMI

REDOVITI PROGRAM

Dječji vrtić provodi redoviti cjelodnevni (deset i pol sati) i poludnevni (šest sati) program. Osnovni cilj redovitog programa jest osiguravanje uvjeta za cijeloviti razvoj, odgoj i učenje djece i razvoj njihovih kompetencija.

Odgojno-obrazovni rad temeljit će se na humanističko-razvojnoj koncepciji i holističkom pristupu u razvoju djeteta, prema relevantnim i važećim dokumentima sa područja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj: Prijedlogu koncepcije predškolskog odgoja, Programskom usmjerenu odgoja i obrazovanja predškolske djece, Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, Konvenciji o dječjim pravima te suvremenim spoznajama novije hrvatske i svjetske teorije i prakse predškolskog odgoja.

Također, odgojno obrazovni rad će se temeljiti na tzv. *Novoj paradigmici djetinjstva* (10) odnosno ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja i njenim temeljnim postavkama da je dijete od rođenja zasebna osobnost koju kao takvu treba poštovati i ozbiljno shvaćati, da ono nije objekt u procesu učenja već da je subjekt koji aktivno participira i konstruira vlastiti život i učenje, da djetinjstvo nije pripremna faza za budući život već je životna faza koja ima svoje vrijednosti i kulturu te da je ono proces socijalne konstrukcije koji djeca i odrasli zajedno grade kao i da je djetinjstvo proces koji se sukonstruira u specifičnom vremenskom, prostornom i kulturološkom kontekstu u kojem se gradi i mijenja.

Bitne zadaće odgojno obrazovnog rada Dječjeg vrtića temeljit će se na razvojnim karakteristikama djeteta i zadovoljenju njegovih potreba, interesa i prava. U Dječjem će se vrtiću pratiti suvremene spoznaje o učenju djece pa se tako neće podržavati unaprijed planirane i strukturirane aktivnosti i sadržaje, već će se aktivnosti temeljiti na specifičnim, konkretnim i trenutnim interesima djece i njihovim potrebama te spoznaji da djeca najbolje uče neposrednim iskustvom kroz igru.

Njegovat će se i promicati znanstvene spoznaje o samom učenju djece pa će se podržavati integrirani način učenja djece i poticati situacijsko učenje.

Temeljem praćenja djece i dokumentiranja njihovih aktivnosti (fotografski i video zapisi, anegdotske bilješke, zabilješke, intervjuji, liste praćenja djece, radovi djece i drugi oblici dokumentiranja) odgajatelji će planirati aktivnosti i realizirati ih projektnim načinom ili tematskim programiranjem kako bi djeci omogućili dublje i intenzivnije proučavanje tema koje su sami inicirali.

Učenje djece odvijat će se kroz igru (temeljna aktivnost djece rane i predškolske dobi i dominantni oblik učenja) koja djeci omogućava da na njima svojstven način usvoje upotrebljivo, holističko znanje.

Temeljni ciljevi odgojno obrazovnog rada usmjerit će se na pružanje podrške holističkom razvoju djece, razvoju osobnosti djeteta, poštivanju dječjih prava u svim aspektima (prema Konvenciji o pravima djeteta), kao i poticanje razvoja ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje (komunikacija na materinskom jeziku, komunikacija na stranim jezicima, matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovju, digitalna kompetencija, učiti kako učiti, socijalna i građanska kompetencija, inicijativa i poduzetnost, kulturna svijest i izražavanje) te promociju važnosti održivog razvoja. (22)

Odgajatelji će imati bitnu ulogu u stvaranju uvjeta za intenzivno učenje i razvoj na način da djeci osiguraju što više neposrednog iskustva za stvaranja novih spoznaja i otkrivanja novih iskustava (posjete, izleti, susreti s različitim profesijama i zanimanjima, praćenje pojave i fenomena u prirodi, otkrivanje kauzalnih veza među pojavama i sl.). Također uloga odgajatelja bit će osigurati djeci takvu prostornu i materijalnu organizaciju koja će im omogućiti sadržajno i socijalno bogatu igru (kroz raznovrsne centre aktivnosti) kao i mogućnost interakcije sa djecom različite dobi, različitim iskustvima i razvojnih mogućnosti.

Zbog pandemije COVID-19, i mjera HZJZ i Ministarstva znanosti i obrazovanja, za očuvanje života i zdravlja nećemo moći biti u mogućnosti realizirati sve izlete i posjete. Ukoliko epidemiološka slika isto bude dopuštala, biti će omogućeni.

Namjena programa

Redoviti program ima odlike cjelovitog razvojnog programa ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja i namijenjen je djeci od prve godine života do polaska u osnovnu školu. Redoviti cjelodnevni program ostvaruje se u okviru radnog vremena od 6.00 do 16.30 sati, dok se poludnevni program ostvaruje u okviru od 6.00- 12:30 sati.

Program se ostvaruje u tri odgojno obrazovne skupine podijeljene prema kronološkoj dobi s time da se u mješovitoj jasličkoj grupi nalaze djeca od prve do treće godine života, u mješovitoj vrtićkoj grupi djeca u trećoj, četvrtoj, petoj, šestoj i sedmoj godini života. U trećoj skupini nalaze se djeca koja su upisala poludnevni program mješovite vrtićke skupine. S obzirom da maksimalni kapacitet vrtića nije popunjeno, upisi će biti mogući do 31.03 2021. godine.

Raspored odgajatelja i broj djece u skupinama

Redni broj	Naziv skupine	Broj upisane djece	Odgajatelji
1.	Jaslička skupina	5	1. Tihana Miloš 2. Martina Klarić
2.	Starija vrtićka	19	1. Mirela Knežević 2. Karla Franković
3.	Poludnevni program	5	3. Petra Lončarić

Nositelji programa

U Dječjem vrtiću neposredan odgojno obrazovni rad i njegove zadaće provode odgajatelji. Stručnih suradnika u Dječjem vrtiću za sada nema no planira se u 2020.godini oformiti stručni tim koji bi se dijelio sa još nekoliko vrtića na području Gorskog kotara u sastavu: psiholog, logoped i zdravstveni voditelj.

Način realizacije programa

Primjenom suvremenih spoznaja o procesu učenja djece zasnovanih na najnovijim spoznajama iz znanosti i na primjerima kvalitetne odgojno obrazovne prakse. Integrirani kurikulum podrazumijeva obuhvaćanje svih područja djetetova razvoja u jednu cjelinu kako bi se odgovorilo potrebama prirode djeteta i njegovu podučavanju. Razvojni kurikulum podrazumijeva odstupanje od striktno planiranih sadržaja učenja i aktivnosti djece u korist praćenja i podupiranja trenutnih interesa i mogućnosti djece. Bitni aspekti rada su:

- ulaganje u kvalitetnu suradnju s roditeljima s ciljem građenja partnerskih odnosa
- stvaranje poticajnog prostorno materijalnog i socijalnog okruženja za igru i učenje
- individualizirani pristup svakom djetetu uz osnaživanje samoorganiziranih aktivnosti djece
- usmjeravanje na proces, a ne na produkt učenja djece
- dokumentiranje procesa učenja djece te refleksije djece i stručnjaka
- predlaganje novih mogućnosti za igru, stvaranje, promatranje, otkrivanje, traženje i učenje novih rješenja

- Značajni dio profesionalnog razvoja Dječjeg vrtića biti će usmjeren na cjeloživotno učenje odgajatelja i kvalitetu njihova rada. Kako bi mogli ostvariti i njegovati ranije navedene ciljeve i vrijednosti, Dječji vrtić će se usmjeriti na ulogu odgajatelja u odgojno obrazovnom procesu, kao složenu i vrlo suptilnu, koja traži konstantno revidiranje vlastitog djelovanja. Razina uključenosti, usmjeravanja, podržavanja i poticanja odgajatelja u procesu dječjeg učenja u Dječjem vrtiću biti će jedna od važnijih segmenata pedagoške prakse kroz koji će se promatrati napredak ustanove i profesionalni rast stručnjaka u ustanovi.

Način vrednovanja programa

Evaluacija kompatibilnosti odgojno obrazovnog rada s potrebama djece u procesu učenja vršiti će se redovitim dokumentiranjem, praćenjem i analiziranjem dijelova odgojno obrazovnog procesa koji će se pokazati važnima u određenim situacijama. Različiti načini dokumentiranja kojima će se pratiti odgojno obrazovni proces i unapređivati odgojno obrazovna praksa omogućiti će usmjerenošću na sam proces učenja. Dokumentacija, kao sredstvo refleksije odgojno obrazovne prakse, omogućiti će interpretaciju i reinterpretaciju procesa odgoja i učenja djece, ali i kvalitete intervencija odgajatelja u tom procesu. Također, koristeći se pedagoškom dokumentacijom stvarati će se prilike za odabir primjerenih strategija za podupiranje djetetova razvoja, odgoja i učenja. (10) Dokumentiranje će se vršiti putem foto i video zapisa, praćenjem radova djece, vođenjem bilježaka i anegdotskih bilježaka te korištenjem različitih protokola i upitnika s ciljem dijagnosticiranja onih segmenata procesa koji će zahtijevati intervencije ili promjene od strane stručnjaka. Sva prikupljena dokumentacija biti će sadržaj razvojnih mapa (individualnih portofolia) djece koje će omogućiti praćenje kvalitete rada s obzirom na razvoj i napredak svakog djeteta.

Osim kontinuiranog praćenja i dokumentiranja procesa učenja, dokumentirati će se i materijalni i prostorni kontekst. Kako bi se stekao uvid u angažman odgajatelja, ulogu odgajatelja i njihove participacije u aktivnosti djece i intervencije u prostoru te njihovu opravdanost i svrshodnost organizirati će se redovne samorefleksije i zajedničke refleksije odgajatelja. Putem dokumentiranja različitih segmenata odgojno obrazovnog procesa dobit će se mogućnost za bolji uvid i razumijevanje prakse kao temelj za stvaranje kurikuluma.

Kako bi se složenost odgojno obrazovnog prakse predstavila roditeljima i široj zajednici te olakšalo razumijevanje odgojno obrazovnog procesa koristiti će se sve vrste dokumentacije te time doprinijeti afirmaciji vrtića u cjelini.

Osim navedenih načina, dokumentiranje odgojno-obrazovnog procesa vršit će se u skladu s Pravilnikom o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću N.N. 83/2001. i preporukama iz Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

U Dječjem će se vrtiću redovito voditi:

1. Matična knjiga djece
2. Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine
3. Imenik djece
4. Ljetopis dječjeg vrtića
5. Godišnji plan i program odgojno-obrazovnog rada
6. Godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa rada
7. Program stručnog usavršavanja
8. Dosje djeteta s posebnim potrebama
9. Knjiga zapisnika

PROGRAM PREDŠKOLE

Program predškole namijenjen je djeci koja nisu obuhvaćena niti jednim oblikom redovnog programa vrtića, a u godini su prije polaska u školu odnosno za djecu školske obveznike u školskoj godini 2020./2021.. Program predškole za djecu koja koriste usluge Dječjeg vrtića integriran je u redoviti program.

Cilj programa

Osigurati primjerno okruženje kako bi dijete u godini prije polaska u školu razvilo svoje potencijale (emocionalne, fizičke, ekspresivne i spoznajne mogućnosti) te kroz zadovoljenje djetetovih trenutnih interesa steklo znanja, vještine i navike koje će mu pružiti kvalitetan temelj za savladavanje izazova koje pred dijete stavlja upis u školu. Rad sa djecom u godini pred školu planira se i oblikuje cjelovito, a ne parcelizirano izbjegavajući element „školifikacije“ u bilo kojem obliku.

Osnovna zadaća programa predškole je razvijanje i unaprjeđivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala djeteta te poticanje komunikacijskih vještina potrebnih za nove oblike učenja.

Kompetencije koje dijete u godini dana prije polaska u osnovnu školu treba steći i/ili unaprijediti nadovezuju se na temeljne kompetencije prema Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje: Komunikacija na materinskom jeziku, komunikacija na stranim jezicima, matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovju, digitalna kompetencija, učiti kako učiti, socijalna i građanska kompetencija, inicijativnost i poduzetnost, kulturna svijest i izražavanje.

Program predškole odnosno planiranje sadržaja temelji se na promatranju i slušanju djece pri čemu se u obzir uzimaju djetetovi interesi te njegove individualne i razvojne mogućnosti.

Na temelju prikupljenih podataka u program predškole trenutno nema djece koja će se uključiti.

Trajanje programa

<i>Naziv skupine</i>	<i>Broj djece</i>	<i>Trajanje programa</i>	<i>Odgajateljice</i>
<i>Starija vrtićka</i>		<i>01.02.-11.06.2021. 19 tjedana X 4h=</i> <i>380h – 5 neradna dana=</i> <i>UKUPNO 375h</i>	<i>Petra Rački</i>

Način realizacije

Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama. Posebna se pozornost pridaje okruženju koje je prilagođeno psihofizičkim osobinama djeteta i usmjereno na razvijanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala te poticanje komunikacijskih vještina potrebnih za nove oblike učenja.

Predviđena je nadogradnja programa dodatnim sadržajima izvan vrtića, u skladu sa interesima i potrebama djece:

- Izleti
- Šetnje
- Posjete osnovnoj školi
- Posjete i suradnja sa vanjskim čimbenicima
- Kazališne predstave
- Posjet Županijskom bibliobusu

Način vrednovanja

- Vođenjem redovite pedagoške dokumentacije odgojne skupine
- Dokumentiranjem procesa učenja djece
- Redovitim analizama prakse na temelju dokumentacije
- upitnici za odgojitelje
- upitnici za roditelje

Kroz godinu planiramo pratiti i bilježiti interes roditelja i djece te na temelju toga u narednoj pedagoškoj godini planirati dodatne programe.

KRAĆI PROGRAMI

U suradnji sa vanjskim čimbenicima, vrtić nudi kraći programe engleskog jezika. Program će se ostvarivati u popodnevnim satima (nakon 16:30h), 2x45min tjedno, a provoditi će ih vanjski čimbenici.

Program ALOHA(mentalna aritmetika). Polaznici programa su djeca u dobi od navršenih 4 godina do navršenih 13 godina. Dolazi iz područja psihologije i poduke. Abakus je alat pomoću kojeg možemo aktivirati obje polutke mozga istovremeno. Programom se usvaja mentalno računanje. Kraći program provodio bi se u popodnevnim satima u prostorijama vrtića. Programom bi prema planu bila obuhvaćena djeca vrtičke i školske dobi.

PROGRAMI ZA RODITELJE

SAVJETOVALIŠTE ZA RODITELJE

U sklopu vrtića planira se provoditi Savjetovalište za roditelje.

Cilj programa

Pružanje podrške i pomoć roditeljima u osnaživanju njihovih roditeljskih kompetencija te im pružili podršku.

Namjena

Savjetovalište mogu koristiti svi roditelji djece koja pohađaju Dječji vrtić „Snježna pahulja“.

Voditelj: vrtički psiholog, odgajatelji, ravnatelj

Vrijeme rada i trajanje: djeluje tijekom pedagoške godine, prema potrebi roditelja

Broj roditelja: individualno

SIGURNOSNO ZAŠTITNI I PREVENTIVNI PROGRAM

Kako bi dijete moglo ostvariti što veći broj urođenih potencijala važno je da okruženje s kojim je u interakciji prije svega bude sigurno. Sigurnost, pored fizioloških, jedna je od esencijalnih ljudskih potreba koja mora biti ostvarena kako bi se čovjek odnosno dijete moglo razvijati, rasti i samoaktualizirati.

Cilj programa

Cilj Sigurnosno zaštitnog i preventivnog programa Dječjeg vrtića „Snježna pahulja“ jest osigurati temeljno pravo i potrebu djece za sigurnosti, zaštitom i skrbi imajući u vidu cjelovitost odnosno neodvojivost psihičkog i fizičkog zdravlja i integriteta djece u sigurnom, podržavajućem te prije svega sigurnom okruženju.

Cilj ovog Programa jest i donošenje okvira za sigurnost i zdravlje djece putem poticanja samozaštitnih i odgovornih ponašanja kod djece te osvještavanjem za izbjegavanje rizičnih situacija kao i osnaživanje djece za brigu o vlastitom i zdravlju i sigurnosti druge djece i odraslih u njihovom okruženju.

Način realizacije

Za ostvarivanje cilja Programa potrebno je planski i kontinuirano raditi na kvalitetnim organizacijskim i materijalnim uvjetima te sigurnom i kvalitetnom prostorno-materijalnom i socijalnom okruženju u kojem djeca borave. Osim navedenog, okosnica za ostvarivanje ovog Programa je visoka razina kvalitete odgojno obrazovnog rada kako bi se ublažila i uklonila sva nepoželjna djelovanja te potencijalni izvori opasnosti, ali i osigurali što veću razinu svijesti i razumijevanja načina djelovanja i odgovornosti svakog pojedinog sudionika procesa.

Sigurnosno zaštitni i preventivni program Dječjeg vrtića „Snježna pahulja“ odnosi se na četiri aspekta mjera zaštite i sigurnosti:

1) FIZIČKE MJERE ZAŠTITE

- Stvaranje uvjeta za podizanje kvalitete unutarnjeg i vanjskog prostora vrtića
- Stalno unapređenje organizacijskih uvjeta,

- optimalno korištenje svih ljudskih resursa s ciljem povećanja sigurnosti okruženja.

2) MJERE ZA OČUVANJE I UNAPREĐENJE DJETETOVOG ZDRAVLJA

- sanitarno-higijenske i protuepidemijske mjere,
- unapređivanje prehrane,
- edukacija o prevenciji bolesti i pružanju prve pomoći.

3) SIGURNOST OZRAČJA – PSIHOSOCIJALNE MJERE ZAŠTITE

- primjerena komunikacija i interakcija odgojitelja s djecom,
- primjerena komunikacija svih djelatnika ustanove,
- podržavajući postupci i poruke odgojitelja,
- uključivanje djece u donošenje grupnih, pozitivnih pravila.

4) AKTIVNOSTI SAMOZAŠTITE I SAMOOČUVANJA DJETETA:

- razvoj pozitivne afirmacije,
- razvoj emocionalne inteligencije,
- razvoj socijalne kompetencije,
- razvoj komunikacijskih vještina,
- prevencija rizičnog ponašanja,
- dječji projekti usmjereni na samozaštitu i samopomoć.

Kontinuiranom edukacijom djelatnika te aktivnom suradnjom i participiranjem roditelja ove se zadaće konsolidiraju. Socio-emocionalna, psihosocijalna te tjelesna i zdravstvena sigurnost temeljni su element boravka djece u dječjem vrtiću. Svrha donošenja ovog Programa s pripadajući protokolima postupanja u rizičnim situacijama u vrtiću jest osvijestiti i senzibilizirati stručnjake, roditelje, djecu i ostale sudionike odgojno obrazovnog procesa na uspostavljanje i definiranje sustavnih rješenja koja pridonose što sigurnijem boravku djece u Dječjem vrtiću.

Način vrednovanja

- Smanjeni broj pobola, ozljeda
- Refleksije djece, roditelja i odgajatelja
- Vođenje redovite dokumentacije odgojno obrazovnog procesa
- Dokumentiranje procesa učenja djece

PROFESIONALNI RAZVOJ DJELATNIKA

Složenost i kompleksnost odgajateljskog posla pred njih stavlja potrebu za cjeloživotnim učenjem. Kontinuiranim ulaganjem u sebe i svoje znanje, jačanjem profesionalnih i osobnih kompetencija, odgajatelj stvara prepostavke za kvalitetan rad sa djecom i obiteljima iz kojih dolaze. Nezaobilazna prepostavka za osiguranje i unapređivanje kvalitete odgojno obrazovnog procesa, uz kvalitetno inicijalno obrazovanja, jest i kontinuirano profesionalno usavršavanje odgajatelja i drugih stručnih djelatnika u dječjem vrtiću. Kako bi osigurali razvoj i napredak odgojno obrazovne prakse „iznutra“, odgajateljima i drugim stručnim djelatnicima vrtića potrebno je osigurati primjерено i kvalitetno kontinuirano profesionalno učenje i razvoj.

Osim informacijskih oblika profesionalnog usavršavanja, potrebno je osigurati i one koji imaju transformacijski potencijal odnosno one koji imaju istraživačko obilježje i omogućuju propitivanje vlastitih uvjerenja, iskustava i svakodnevne prakse. Uvjerenja, odnosno implicitna pedagogija odgajatelja uvelike određuje i njihovo ponašanje i djelovanje pa ako se unapređenje prakse događa bez propitivanja vlastitih stavova i mijenjanjem tih uvjerenja i cjelokupne odgojne filozofije odgajatelja dolazi do nerazumijevanja promjena i stvaranja otpora.

Kontinuirano profesionalno usavršavanje odgajatelja usmjerit će se ka razvoju njihovih istraživačkih i refleksivnih umijeća. Zajedničkim refleksivnim istraživanjem odgajatelja sa sustručnjacima osposobljavat će se odgajatelje za bolje razumijevanje, postupno mijenjanje i usavršavanje vlastite prakse.

S obzirom na navedeno, odgajatelji i stručni suradnici u Dječjem vrtiću biti će usmjereni ka učenju i usavršavanju svojih znanja i vještina vezanih uz refleksivnu praksu. Osim usmjerenoosti na refleksivnu praksu, odgajatelji će se usavršavati na području partnerstva s roditeljima, razvijanja komunikacijskih vještina, stvaranje kvalitetnih prostornih i materijalnih uvjeta za igru i istraživanje djece i druge teme koje budu aktualne, važne i zanimljive samim odgajateljima. Smatramo kako se znanje najbolje stječe ako je pojedinac intrinzično motiviran za usvajanje istog pa ćemo tako ostaviti i odgajateljima na izbor da se profesionalno usavršavaju u smjeru koji je njima osobito zanimljiv i važan. Shodno tome, u Dječjem će se vrtiću njegovati različitosti znanja i vještina odgajatelja te će se organizirati edukacije na razini vrtića koje će voditi sami odgajatelji (svaki sa svojim zasebnim znanjima, vještinama i vrijednostima) poštujući njihovu stručnost, kompetentnost, ali i obavezu da svoje znanje

dijele sa drugima. Također, u vrtiću će se redovito provoditi timska planiranja, kao i nastojati se povezati sa drugim vrtićima (sa područja Gorskog kotara) u svrhu stvaranja „refleksivnih prijatelja“.

Osim edukacija na razini ustanove, odgajateljima će se nuditi profesionalna individualna stručna usavršavanja organizirana od strane Agencije za odgoj i obrazovanje, Učiteljskog fakulteta u Rijeci i drugih ustanova i organizacija vezanih uz rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

Kontinuirano profesionalno usavršavanje odvijat će se na niz različitih načina poput praćenja imanentne, suvremene literature i periodike, međusobno informiranje odgajatelja o pročitanoj literaturi i novim spoznajama, odgajateljskih vijeća, redovito sudjelovanje na seminarima i radionicama sa područja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, poticat će se već spomenuta refleksivna praksa, kao i poticanje odgajatelja na prezentaciju teorijskih znanja i primjera dobre prakse na roditeljskim sastancima i stručnim skupovima, posjetima drugim ustanovama za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Također, odgajatelje će se poticati na nastavak inicijalnog obrazovanja odnosno na upisivanje diplomskog studija ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

VREDNOVANJE I SAMOVREDNOVANJE – OSIGURAVANJE KVALITETE

Proces praćenja i vrednovanja sastavni je dio osiguranja kvalitete rada ustanove za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Vrednovanje programa moguće je ostvariti na više razina : na osobnoj razini, razini ciljane skupine unutar ustanove i razini ustanove. Praćenje i vrednovanje programa provodit će se „iznutra“ kao proces samovrednovanja, odnosno „izvana“ kao proces vanjskog vrednovanja. Temeljni način vrednovanja na svim razinama biti će dokumentiranje odgojno obrazovnog procesa i ostalih segmenata rada ustanove.

Dokumentacija koja će se koristiti pri promišljanju kvalitete određenog područja obuhvaća upitnike za ravnatelje, odgajatelje, stručne suradnike, administrativno-tehničko osoblje te Upravno vijeće ustanove, godišnji plan i program rada, godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa, zapisnici, dokumentacija odgojno obrazovnog procesa, dokumentacija ustanove i drugo.

SAMOVREDNOVANJE

Preduvjet za samovrednovanje jest postavljanje jasne vizije ustanove koju dogovaraju svi čimbenici ustanove. Samovrednovanjem će se obuhvatiti planirani i postignuti ciljevi/ rezultati. Ključna pitanja koja će biti okosnica samovrednovanja odnosići će se na to koliko je ustanova uspješna, na koji način se to vidi te što će se činiti za unapređenje.

Samovrednovanje odnosno „unutrašnji pogled“ na razvojne procese u Dječjem vrtiću obuhvaćat će :

- uvid u trenutačno stanje kvalitete rada ustanove
- analizu ključnih područja kvalitete
- određivanje prioritetnih područja unapređenja i izrada razvojnog plana ustanove
- praćenje realizacije razvojnog plana i unapređenja kvalitete rada ustanove

Usporedbom postojećeg stanja i zacrtane vizije odnosno uspoređivanjem postavljenih i ostvarenih ciljeva dobit će se odgovor na pitanje koliko je ustanova uspješna tj. kvalitetna. Objektivna procjena ovog segmenta ostvarit će se uzimajući u obzir svih važnih područja kvalitete i uključivanjem svih važnih sudionika odgojno obrazovnog procesa u procjenu.

Kvaliteta ustanove očitovat će se korištenjem objektivnih mjerila u procjeni trenutačnog stanja u ustanovi na različitim područjima, primjerice: brojem i vrstom programa za djecu i roditelje,

materijalnim uvjetima, opremom, postignućima pojedinaca i ustanove, permanentnim stručnim usavršavanjem djelatnika, suradnjom s lokalnom zajednicom, zadovoljstvom sudionika odgojno obrazovnog procesa i slično.

Na temelju prikupljenih podataka i rezultata definirat će se jaka područja te ona koja zahtijevaju poboljšanje. Sukladno mogućnostima (materijalnim, ljudskim, vremenskim i organizacijskim resursima) određivat će se prioritetna područja unapređenja. Za svako prioritetno područje definirat će se razvojni ciljevi koji se žele postići, metode koje će dovesti do cilja, potrebni resursi za ostvarivanje ciljeva, odgovorne osobe te mjerljivi pokazatelji ostvarenja postavljenih ciljeva. Uz pomoć detaljno postavljenog plana djelovanja sustavno će se unapređivati kvaliteta pojedinih područja rada. (10)

Izvori na temelju kojih će se ostvarivati samovrednovanje jesu: Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine, imenici, osobni dosje djeteta, individualiziran program rada s djetetom, portfolio djeteta, bilješke o djeci, zabilješke o praćenju napredovanja djeteta, zabilješke o uočenim teškoćama i poduzetim mjerama za njihovo otklanjanje, skale razvoja i ponašanja, video zapisi, zabilješke refleksivne prakse, ček liste za zajedničku procjenu odgojitelja i roditelja, rezultati upitnika za roditelje o kvaliteti provedenih zajedničkih aktivnosti i različitim oblicima suradnje, individualni planovi stručnog usavršavanja, zapisnici s radnih grupa, timova, zajednica učenja, portfolio odgojitelja. (26)

U valorizaciju programa biti će uključeni i roditelji kojima će se putem anketa i upitnika ispitati interesi i očekivanja roditelja, zadovoljstvo ostvarenim ciljevima i naprecima djece.

VANJSKO VREDNOVANJE

Vanjsko vrednovanje kvalitete ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja obuhvaća:

- cjelinu (ukupnost funkcioniranja ustanove – pravna uređenost, primjena pedagoškog standarda, ukupna kvaliteta odgojno-obrazovnoga procesa itd.)
- pojedine segmente - praćenje napredovanja djece, poštovanje prava djece, roditelja i ostalih čimbenika, inkluzija djece s posebnim potrebama, usavršavanje stručnjaka u ustanovi itd.

Čimbenici vanjskog vrednovanja Dječjeg vrtića biti će:

- Refleksivni prijatelji iz drugih vrtića i akademske zajednice, čimbenici mreže profesionalne zajednice učenja

- Nadležne institucije (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Agencija za odgoj i obrazovanje, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja)

LITERATURA

1. D.Tankersley, S.Brajković, S. Handžar, R. Rimkiene, R. Sabaliauskiene, Z. Trikić, T. Vonta, Teorija u praksi priručnik za profesionalni razvoj odgajatelja, Pučko otvoreno učilište Korak po korak , Zagreb 2012.
2. D.Tankersley, S.Brajković, S. Handžar, Koraci prema kvalitetnoj praksi-priručnik za profesionalni razvoj odgajatelja, Pučko otvoreno učilište korak po korak, Zagreb 2012.
3. Kompetentni odgajatelj 21. stoljeće, ISSA-INA definicija kvalitetne pedagoške prakse , Zagreb, 2011.
4. Balenović, I. Tim za sretnije odrastanje, Moj vrtić- priručnik za sretnije odrastanje (8-16), Zagreb, 2008.
5. Hansen, Kirsten A., Kaufmann, R.K., Walsh, K.B., Kurikulum za vrtiće : razvojno-primjereni program za djecu od 3 do 6 godina, Pučko otvoreno učilište Korak po korak, Zagreb, 2004.
6. Jurčević- Lozančić, A., Socijalne kompetencije i rani odgoj, Filozofski fakultet u Zagrebu, Zavod za pedagogiju, Zagreb, 2011.
7. Ljubetić, M., Mandarić Vukušić, A., Razumijevanje partnerstva i sposobljenost odgojitelja za građenje partnerskih odnosa s roditeljima, Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Zenici , Zenica, 2012.
8. Ljubetić, M., Od suradnje do partnerstva obitelji, odgojno obrazovne ustanove i zajednice, Element d.o.o., Zagreb, 2014.
9. Ljubetić, M., Partnerstvo obitelji, vrtića i škole, Školska knjiga, Zagreb, 2001.
10. Ljubetić, M., Partnerstvo obitelji i dječjeg vrtića. Napredak, Zagreb, 2001.
11. Ljubetić, M.,Vrtić po mjeri djeteta, Školske novine, Zagreb, 2009.
12. Maleš, D., Nove paradigmе ranoga odgoja, Život i škola, Zagreb, 2012.
13. Muraja, J., Antulić, S. (ur.) Priručnik za samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Zagreb, 2012.
14. Pećnik, N., Starc, B., Roditeljstvo u najboljem interesu djeteta i podrška roditeljima najmlađe djece, UNICEF, Zagreb, 2010.
15. Sindek, J., Benaković-Ranogajec, K., Ljudski resursi u dječjim vrtićima i uloga psihologa, Metodički obzori 3, Zagreb, 2008.
16. Sindik, J., Poticajno okruženje i osobni prostor djece u dječjem vrtiću, Metodički obzori 3, Zagreb, 2008.
17. Slunjski, E., Dječji vrtić - zajednica koja uči. Spektar Media d.o.o., Zagreb, 2008.
18. Slunjski, E., Šagud, M., Brajša Žganec, A., Kompetencije odgajatelja u vrtiću-organizaciji koja uči, Pedagogijska istraživanja, Zagreb, 2006.
19. Slunjski, E., Tragovima dječjih stopa, Profil, Zagreb, 2012.
20. Šagud, M., Odgajatelj kao refleksivni praktičar, Visoka učiteljska škola Petrinja, 2006.
21. Tankersley, D., Brajković, S., Handžar, S., Rimkiene, R., Sabaliauskiene, R., Trikić, Z., Vonta, T. Teorija u praksi- priručnik za profesionalni razvoj odgajatelja, Pučko otvoreno učilište Korak po korak, Zagreb, 2012.
22. Valjan Vukić, V., Čeko Jurišić, S., Miočić, M. , Razvijanje kulture predškolske ustanove zajedničkim djelovanjem roditelja i odgojitelja, Magistra Iadertina, 2011.
23. Vujičić, L., Kultura odgojno obrazovne ustanove i kvaliteta promjena odgojno obrazovne

- prakse, Pedagozijska istraživanja, Zagreb, 2008.
24. Konvencija o pravima djeteta, UN, 1989.
  25. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje , MZOS, Zagreb, 2014.
  26. Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje, MZOS, Zagreb, 2011.
  27. Prijedlog koncepcije razvoja predškolskog odgoja, Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece, Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture, Zagreb, 1991.
  28. Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju, pročišćeni tekst, NN 10/97, 107/07, 94/13,
  29. Godišnji plan i program rada Dječjeg vrtića Vukovar II, www.dv-vukovar2.hr/images/documents/2017/.../Godisnji%20plan%202016-17.pdf, listopad 2018.
  30. Komazlić, A.K. , Kvalitetno vođenje u ustanovi ranog odgoja (primjer dobre prakse: Dječji vrtić 'Dječja igra'), <http://darhiv.ffzg.unizg.hr/id/eprint/9758/1/komazlic-diplomski-ped.pdf>, listopad 2018.
  31. Uloga i kompetencije ravnatelja, Biserka Šipiljak, http://www.ssmb.hr/libraries/0000/1963/Uloga_i_kompetencije_ravnatelja_2.pdf, studeni 2018.
  32. Uloga predškolskog psihologa - prevencija i rana intervencija, Hrvatski časopis za javno zdravstvo, hcjz.hr/index.php/hcjz/article/download/418/404, studeni 2018.

IZRADILA:

ravnateljica

Mirna Švast, mag.praesc.edu.

Zamjenik ravnatelja:

Mirela Knežević

DJEČJI VRTIĆ
"SNJEŽNA PAHULJA"
PUŽINE

